

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2021/308
Toplantı Tarihi/Sayısı : 10.3.2022/11
Karar Numarası : 2022/161
Başvuran : M.K
Başvuran Vekili : --
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : 1)İçişleri Bakanlığı (Jandarma Genel Komutanlığı)
2)T.C. Milli Savunma Bakanlığı
Muhatap Adres : --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, uzman jandarmaların statüleri nedeniyle astsubay ordulevlerini kullanamamalarının ayrımcılık yasağına aykırılık oluşturduğu iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuranın sıralanan iddiaları şu şekildedir:

a. Başvuran, Jandarma Genel Komutanlığı emrinde Uzman Jandarma Beşinci Kademeli Çavuş (Uzm.J. V. Kad. Çvş.) statüsünde çalıştığını ve Jandarma Genel Komutanlığı emrinde astsubay kadrolarında görev yapan uzman jandarmalar için herhangi bir ordulevinin bulunmadığını,

b. Uzman jandarmaların muvazzaf olmasına rağmen astsubay ordulevlerini kullanmadığı ve söz konusu uygulamanın eşitlik ilkesine aykırı olduğunu, ayrımcı muamelenin ortadan kaldırılması adına anılan yönetmeliğe uzman jandarmaların da tesislerden faydalanabilmeleri için düzenleme yapılması talep etmektedir.

3. Başvuranın, 6701 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin 2'nci fıkrası uyarınca ayrımcılık iddiasına muhatap kurumlar olan İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı'ndan başvuranın iddialarıyla ilgili olarak yazılı görüş talep edilmiştir. İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı tarafından Kurumumuza cevap verilmiştir.

4. Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığından alınan yazılı görüşlerde özetle:

a. TSK bünyesinde yer alan askerî sosyal tesislerin; a) 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu, b) Türk Silahlı Kuvvetleri Ordulevleri, Askerî Gazinolar, Kışla Gazinoları ve Vardiya Yatakhaneleri ile Eğitim Merkezleri Yönetmeliği, c) Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmetleri Yönetmeliği ve d) Türk Silahlı Kuvvetleri Ordulevleri, Askerî Gazinolar, Kışla Gazinoları ve Vardiya Yatakhaneleri ile Eğitim Merkezleri Yönergesinde yer alan düzenlemeler kapsamında açılıp işletilmekte olduğu,

b. Bu kapsamda, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 98'inci maddesi uyarınca ordulevleri ve bağlı şubelerinin kadro, kuruluş, idare, yapılacak denetleme ve işletme şekilleri, verilecek hizmetler, üye aidatı ve kart ücreti alınmasına ilişkin usul ve esaslar ile ihtiyaçların tespit ve temini, elde edilen gelirlerin harcanacağı yerler ve diğer

hususların Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine yönetmelik ile belirlendiği,

c. Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmetleri Yönetmeliği'nin 664'üncü maddesi uyarınca subaylar, askeri memurlar, astsubaylar ile bunların emeklilerinin ordulevlerinin ve askeri gazinoların tabii üyeleri olduğu,

d. Türk Silahlı Kuvvetleri Ordulevleri, Askerî Gazinolar, Kışla Gazinoları ve Vardiya Yatakhaneleri ile Eğitim Merkezleri Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesinde tabii üyeler dışında, Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu görevli,

emekli, müstafi personel ile bunların yakınlarından kimlerin hangi tesislerden istifade edeceği ve istifade şeklinin Genelkurmay Başkanlığınca hazırlanan Yönergelerle belirlendiği,

e. Türk Silahlı Kuvvetleri Orduvevleri, Askeri Gazinolar, Kışla Gazinoları ve Vardiya Yatakhaneleri ile Eğitim Merkezleri Yönergesinde bu tesislerden kimlerin hangi koşullar altında faydalanabileceğinin düzenlendiği, yönerge ekinde yer alan çizelge doğrultusunda J.Gn.K.lığı mensubu uzman jandarmaların J.Gn.K.lığına ait tüm tesislerden astsubaylar gibi yararlanabildiği gibi ancak J.Gn.K.lığına ait bir orduvevinin mevcut olmadığı,

f. Bunun yanı sıra uzman jandarmaların Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı uzman erbaş misafirhanelerinden faydalanabildiği ve bu tesislerin sayı ve niteliğine yönelik geliştirme çalışmalarının devam ettiği hususları ifade edilmiştir.

g. Ayrıca, TSK ve J.Gn.K.lığında görevli subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sivil memurların aynı hukuksal durumda bulunmaması nedeniyle aynı hukuksal kurallara tabi tutulmaları gerekmediğinden eşitlik ilkesine ve ayrımcılık yasağına aykırı bir durumdan söz edilemeyeceği; Anayasanın 10'uncu maddesinde yer verilen eşitlik ilkesinin hukuksal durumları aynı olan bireyler için söz konusu olduğu; söz konusu ilkede eylemli eşitlikten ziyade hukuksal eşitliğin öngörüldüğü; eşitlik ilkesinin, aynı durumda bulunan kişilerin kanunlar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlama, kişiler arası ayırım yapılmasını ve kişilere ayrıcalık tanınmasını önleme gibi amaçlarının olduğu; askerlik mesleğinin bir statü mesleği olması niteliği de göz önüne alındığında ayrı hukuksal durumda bulunan kişilerin farklı kurallara bağlı tutulmasının Anayasa'da öngörülen eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmeyeceği belirtilmiştir.

5. Yine 6701 sayılı Kanununun 18'inci maddesinin 2'nci fıkrası uyarınca ihlal iddiasına muhatap kurumlardan alınan yazılı görüşler başvurana iletilmiş ve başvurandan konuya ilişkin yazılı görüşü talep edilmiştir. Başvuranın yazılı görüşünde özetle:

a. Jandarma hizmetleri sınıfı personelinin özlük işlerine ilişkin 2803 sayılı Kanunda hüküm bulunmaması halinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun uygulanacağı, 668 sayılı Olağanüstü Hal Kararnamesi ile "Jandarma Hizmetleri" ve "Sahil Güvenlik" olmak üzere iki yeni hizmet sınıfının daha oluşturulduğu, uzman jandarmaların muvazzaf personel olduğu orduvevlerinden istisnai memur olarak TSK'de istihdam edilen sivil öğretim elemanları, NATO'da görev yapan Yunan bir askerinin dahi yararlanabildiği, uzman jandarmaları orduvevine girişte kendilerine statü verilmemesi nedeniyle ayrımcılığa uğradığı ve eşitlik ilkesinin ihlal edildiği hususları iddia edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca; "*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.*"

7. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesine göre; "*Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.*"

8. 6701 sayılı Kanun'un "*Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı*" başlıklı 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre: "*Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.*"

9. Anılan Kanun'un "Ayrımcılık Türleri" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında; "Bu Kanun kapsamına giren ayrımcılık türleri şunlardır: a) *Ayrı tutma.* b) *Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama.* c) *Çoklu ayrımcılık.* ç) *Doğrudan ayrımcılık.* d) *Dolaylı ayrımcılık.* e) *İşyerinde yıldırma.* f) *Makul düzenleme yapmama.* g) *Taciz.* ğ) *Varsayılan temele dayalı ayrımcılık.*" şeklinde sıralanmıştır.

10. Mezkûr Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun "*ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuruyu üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

11. Yine, Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrasına göre "*Ayrımcılık yasağı*

ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir". Aynı maddenin 9'uncu fıkrasına göre ise; "İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 48'inci maddesine göre "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir."

13. Aynı Yönetmelik'in 67'nci maddesinde ise; "(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir." hükmü bulunmaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

14. 6701 sayılı Kanunu'nun "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin 1'inci fıkrasında "Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir." hükmü bulunmaktadır. Bu çerçevede, M. tarafından yapılan başvurunun ön incelemesi neticesinde, Kurumumuz tarafından söz konusu başvurunun esas incelemesi aşamasına geçilebileceği değerlendirilmiştir.

15. Ayrımcılık yasağı, uluslararası insan hakları hukukunun temelinde yer almakta ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde özel olarak düzenlenmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "Ayrımcılık Yasağı" başlıklı 14'üncü maddesine göre; "Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk renk, dil, din, siyasi veya diğer kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlığa aidiyet, servet, doğum başta olmak üzere herhangi başka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır." AİHM kararlarında ayrımcılığı, "nesnel ve makul bir gerekçe olmaksızın, konuyla ilgili olarak benzer durumda olan kişilere farklı muamele edilmesi" olarak tanımlamaktadır. (Zarb Ademi/Malta, B. No. 17209/02, 20/6/2006, § 71) 16. Anayasa Mahkemesi tarafından eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı, uluslararası hukukun en üstünde yer alan temel hukuk normu olarak değerlendirilmekte olup eşitlik ilkesinin hem başlı başına hem bir hak hem de diğer insan hak ve özgürlüklerinden yararlanılmasına hâkim, temel bir ilke olduğu vurgulanmıştır. (Anayasa Mahkemesi, Tuğba Arslan Başvurusu, B. No. 2014/256, K. T. 25/06/2014, §107)

17. Anayasa Mahkemesi eşitlik ilkesini şu şekilde tanımlamıştır: "Anayasa'nın 10'uncu maddesinde yer verilen eşitlik ilkesi hukuksal durumları aynı olan kişiler için söz konusudur. Bu ilke ile eylemler değil, hukuksal anlamda eşitlik öngörülmüştür. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak yasa karşısında eşitliğin ihlali yasaklanmıştır. Yasa önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve uygulamaları gerektirebilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasada öngörülen eşitlik ilkesi zedelenmez." (Anayasa Mahkemesi, E.2009/47, K.2011/51, K.T. 17/3/2011, Kararı)

18. 6701 sayılı Kanunda yer alan doğrudan ayrımcılık, "Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi" ifade etmektedir. O halde istenmeyen muamele, benzer durumdaki bir kimseyle karşılaştırıldığında istenilmeyen muamelenin söz konusu olduğu durumlarda ayrımcılığın tespitinin yapılması ile ilgili olup büyük ölçüde benzer durumda olan bir kişi gerekmemekte ve bu kişiyle diğeri arasındaki başlıca fark 'korunan hukuki menfaat' olmalıdır. (Avrupa Ayrımcılık Yasağı Hukuku El Kitabı, s. 23). Bu kapsamda doğrudan ayrımcılığın tespit edilebilmesi için karşılaştırılabilir durumda olan büyük ölçüde benzer koşullarda olan emsal kişi değerlendirmesi önem arz

etmektedir.

19. Somut olayda başvuran, Ordu Evleri, Askerî Gazinolar, Kışla Gazinoları ve Vardiya Yatakhaneleri ile Eğitim Merkezleri Yönetmelik'i kapsamında uzman jandarmaların astsubay orduevlerini kullanmadığı için ayrımcılığa uğradıklarını iddia ederek Mezkûr Yönetmelik'e madde eklenmesini talep etmektedir. Ancak jandarmalar ile subay ve astsubayların TSK'ya ait orduevlerinden istifade imkânlarına ilişkin farklı muamelenin nedeni farklı hukuksal statülere tabi olmalarından kaynaklanmaktadır. Türk Dil Kurumu tarafından yapılan tanımına göre; Statü, bir kurum veya toplum içindeki durumu ya da kadro bakımından bağlı olunan pozisyonu ifade etmektedir.

20. AİHM'e göre de ayrımcılık yasağı bakımından bir sorunun ortaya çıkması için, kıyaslanabilir ve görece benzer kişiler arasında bir farklı muamele bulunmalıdır. (*D.H. ve Diğerleri/Çek Cumhuriyeti, B. No. 57325/00, §175*). Dolayısıyla TSK ve J.Gn.K.lığı mensubu subay ve astsubayların mali ve sosyal hakları arasındaki mevcut farklılığın, 6701 sayılı Kanun'u uyarınca doğrudan ayrımcılık kapsamına girebilmesi için emsal kişi unsuru bakımından değerlendirme yapılması gerekmektedir. 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun 3'ncü maddesinde Türkiye Cumhuriyeti Jandarması "*emniyet ve asayiş ile kamu düzeninin korunmasını sağlayan ve diğer kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin verdiği görevleri yerine getiren silahlı genel kolluk kuvveti*" olarak tanımlanmıştır. Askerlik ise 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 2'nci maddesinde "*mükellefiyeti altına giren şahıslarla (erbaş ve erler) özel kanunlarla Silahlı Kuvvetlere intisab eden ve resmi bir kıyafet taşıyan şahıs*" olarak ifade edilmiş ve mezkûr Kanunun 3'ncü maddesinde askerlik statüsüne ilişkin rütbelere yer verilmiştir.

21. TSK ve J.Gn.K.lığı mensubu subay ve astsubayların mali ve sosyal hakları 926 sayılı Personel Kanunu, Uzman Erbaşların mali ve sosyal hakları 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, J.Gn.K.lığı mensubu Uzman Jandarmaların mali ve sosyal hakları ise 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu ile düzenlenmektedir. Anayasa Mahkemesi, "*Yasal düzenlemeler yapılırken, yasanın kapsamına girebilecek kişiler, varlıklar ve olgular yönünden bir takım sınıflandırmalar yapılması ve buna bağlı olarak sözü edilen kişi, varlık veya olgulardan hangilerinin bu düzenlemelerin kapsamına dâhil edileceği noktasında karar verilmesi kaçınılmazdır. Sorun, sözü edilen bu sınıflandırmaların hangi durumlarda haklı görülebileceğidir. Kanunların, eşitlik ilkesine aykırı olmadığını söyleyebilmek için, sınıflandırmanın anlaşılabilir bir farklılığa dayanması, sınıflandırmanın kanunun amacı ile ilişkili, akla uygun ve adil olması, nedensiz, haksız, keyfi olmaması gerekir*" diyerek makul ve nesnel gerekçelerin varlığı halinde farklı muamelenin ayrımcılık yasağının ihlali sayılmayacağını ifade etmiştir. (*Anayasa Mahkemesi, E. 2006/159, K. 2010/47, 24.03.2010, Kararı*)

22. AİHM, içtihatlarında sadece belirlenebilir bir özellik veya "statüye" dayanan farklı muamelelerin, Sözleşme'nin 14. maddesi anlamında ayrımcılık oluşturmaya müsait olduğunu saptamıştır. (AİHM, Carson ve Diğerleri/Birleşik Krallık B. No. 42184/05) Sözleşmede "başka bir statü" ibaresinin kullanılması, burada verilen listenin tüketici bir liste olmadığını; başka ayrımcılık nedenlerinin de bu sınıflandırmaya girebileceğini ortaya koymaktadır. 6701 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinde ise cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller, sayma suretiyle (numerus clausus) belirlenmiş olduğundan bunların dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

23. Ayrıca belirtmek gerekir ki 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesi uyarınca ayrımcılık yasağı ihlali iddiasında bulunan kişilerin başvuru yapabilmesi için bir zarara uğramış olması gerekmektedir. Somut olayda, statü temelinde 6701 sayılı Kanunda sayılan temeller arasında yer almamasının yanı sıra başvuranın ayrımcılık oluşturduğunu iddia ettiği farklı muamelenin Ordu Evleri, Askerî Gazinolar, Kışla Gazinoları ve Vardiya Yatakhaneleri ile Eğitim Merkezleri Yönetmeliği ile ilgili olduğu, yönetmeliğin iptali için idare mahkemesine gidilmesi gerektiği, başvuranın mağdur sıfatının bulunmadığı ve bu nedenle başvuru koşulunun sağlanmadığı değerlendirilmiştir.

24. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön İncelemenin Yapılması" başlıklı 48 inci maddesi uyarınca Kuruma yapılan başvuruların, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulacağı ve sonucunda Kurumun görev alanına

giriş girmedigi yönünden incelenecegi; aynı Yönetmelik'in 67'nci maddesinin ikinci fıkrası ise; ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurular hakkında gerekçeli kabul edilmezlik kararı verileceğini hüküm altına almıştır.

25. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda, başvuranın mağdur sıfatının bulunmadığı, başvuru koşulunun sağlanmadığı, başvurudaki ayrımcılık iddialarına konu uygulamanın statü farkı gözetilmesi nedeniyle kaynaklandığı ve 6701 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinde sayma suretiyle belirlenen temeller arasında "statü" temelinin yer almadığı, hususları dikkate alınarak somut başvurunun Kurum'un görev alanına girmediği kanaatine ulaşılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 10.03.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ

Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ

Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN

Üye

e-onaylıdır

Ünal SADE

Üye